

Bruksela, 19 października 2023 r.
(OR. en)

14398/23

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0378(COD)

AGRILEG 244
AGRI 632
PHYTOSAN 105
CODEC 1931

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	18 października 2023 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2023) 661 final
Dotyczy:	Wniosek - ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 w odniesieniu do wieloletnich programów kontroli występowania, powiadomień dotyczących występowania regulowanych agrofagów niekwartantowych, tymczasowych odstępstw od zakazów przywozu i wymogów szczególnych dotyczących przywozu oraz ustanowienia procedur ich przyznawania, tymczasowych wymogów dotyczących przywozu roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów wysokiego ryzyka, ustanowienia procedur sporządzania wykazu roślin wysokiego ryzyka, treści świadectw fitosanitarnych, stosowania paszportów roślin oraz w odniesieniu do niektórych wymogów sprawozdawczych w odniesieniu do obszarów wyznaczonych i kontroli występowania agrofagów

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2023) 661 final.

Załącznik: COM(2023) 661 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 17.10.2023 r.
COM(2023) 661 final

2023/0378 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 w odniesieniu do wieloletnich programów kontroli występowania, powiadomień dotyczących występowania regulowanych agrofagów niekwwarantannowych, tymczasowych odstępstw od zakazów przywozu i wymogów szczególnych dotyczących przywozu oraz ustanowienia procedur ich przyznawania, tymczasowych wymogów dotyczących przywozu roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów wysokiego ryzyka, ustanowienia procedur sporządzania wykazu roślin wysokiego ryzyka, treści świadectw fitosanitarnych, stosowania paszportów roślin oraz w odniesieniu do niektórych wymogów sprawozdawczych w odniesieniu do obszarów wyznaczonych i kontroli występowania agrofagów

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Przepisy dotyczące środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin lub produktów roślinnych są ustanowione na szczeblu Unii od lat 70. XX wieku. Przepisy te mają zasadnicze znaczenie dla ochrony rolnictwa, krajobrazu i środowiska w Unii. Pierwsza ocena i pierwszy przegląd unijnej polityki fitosanitarnej odbyły się w latach 2008–2016 i doprowadziły do przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031¹ („rozporządzenie”), którym uchylono i zastąpiono dyrektywę Rady 2000/29/WE². Rozporządzenie stanowi obecnie podstawowe ramy prawne unijnej polityki w zakresie zdrowia roślin.

Zgodnie z art. 50 i art. 79 ust. 6 rozporządzenia do końca 2021 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdania na temat egzekwowania i skuteczności środków przywozowych oraz sprawozdanie przedstawiające doświadczenia zgromadzone przez podmioty dzięki objęciu paszportem roślin wszystkich roślin przeznaczonych do sadzenia (zwane dalej „sprawozdaniami przedłożonymi zgodnie z art. 50 i art. 79 ust. 6”).

Komisja przedłożyła te sprawozdania w dniu 10 grudnia 2021 r.

W sprawozdaniu dotyczącym środków przywozowych stwierdzono, że można uznać, iż te środki przywozowe oraz włączenie kontroli zdrowia roślin do zakresu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625³ przyczyniły się do osiągnięcia celów w zakresie zwiększenia ochrony fitosanitarnej Unii oraz intensyfikacji aktywnych działań przeciwko agrofagom zgodnie z przepisami Międzynarodowej konwencji ochrony roślin (IPPC) dzięki przejrzystym podejściom opartym na analizie ryzyka.

W sprawozdaniu dotyczącym objęcia systemem paszportu roślin wszystkich roślin przeznaczonych do sadzenia stwierdzono, że rozszerzenie tego systemu stanowiło krok w kierunku osiągnięcia celów rozporządzenia. Mówiąc ściślej, przyczyniło się ono do zwiększenia skuteczności ochrony przed agrofagami kwarantannowymi,

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013, (UE) nr 652/2014 i (UE) nr 1143/2014 oraz uchylające dyrektywy Rady 69/464/EWG, 74/647/EWG, 93/85/EWG, 98/57/WE, 2000/29/WE, 2006/91/WE i 2007/33/WE (Dz.U. L 317 z 23.11.2016, s. 4).

² Dyrektywa Rady z dnia 8 maja 2000 r. w sprawie środków ochronnych przed wprowadzaniem do Wspólnoty organizmów szkodliwych dla roślin lub produktów roślinnych i przed ich rozprzestrzenianiem się we Wspólnocie (Dz.U. L 169 z 10.7.2000, s. 1).

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) (Dz.U. L 95 z 7.4.2017, s. 1).

poprawy gotowości do identyfikacji nowych agrofagów będących przedmiotem zainteresowania Unii, podniesienia wiedzy i świadomości na temat znaczenia zdrowia roślin wśród odpowiednich zainteresowanych stron oraz zwiększenia możliwości wykrywania agrofagów.

W sprawozdaniach wskazano obszary wymagające przeprowadzenia dalszych dyskusji w celu zapewnienia większej skuteczności i usprawnienia wdrażania w praktyce przepisów dotyczących zdrowia roślin, a także kontroli urzędowych. Dyskusje te odbyły się w 2022 r. i wzięli w nich udział główni inspektorzy ds. zdrowia roślin państw członkowskich, a także stowarzyszenia unijne zajmujące się zdrowiem roślin. Doprowadziły one do wniosku, że konieczne są pewne usprawnienia systemu, których wprowadzenie jest możliwe jedynie w drodze zmiany rozporządzenia. Usprawnienia te dotyczą potrzeby (i) deklaracji dotyczących świadectwa fitosanitarnego dla regulowanych agrofagów niekwarantannowych (RAN), (ii) zgłaszania niezgodności z przepisami w zakresie RAN w elektronicznym systemie powiadamiania (system zarządzania informacjami do celów kontroli urzędowych – IMSOC), (iii) przepisów proceduralnych odnoszących się do składania przez państwa trzecie wniosków o tymczasowe odstępstwa od zakazów przywozu i rozpatrywania tych wniosków, (iv) procedur identyfikacji i umieszczania w wykazie roślin wysokiego ryzyka oraz (v) racjonalizacji obowiązku umieszczenia paszportu roślin na niektórych roślinach.

Dalsze usprawnienia określono na podstawie elementów wynikających z doświadczenia zgromadzonego przez Komisję w ciągu pierwszych pięciu lat stosowania rozporządzenia w odniesieniu do (i) środków przeciwko agrofagom kwalifikującym się jako agrofagi kwarantannowe, ale jeszcze nie w pełni ocenionym, (ii) potrzeby przyjęcia samodzielnych aktów w celu wprowadzenia tymczasowych odstępstw od zakazów przywozu oraz wymogów szczególnych dotyczących przywozu, (iii) potrzeby ustanowienia tymczasowych wymogów przywozowych w odniesieniu do wprowadzania do Unii roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów, które zostały usunięte z wykazu roślin wysokiego ryzyka, ale w odniesieniu do których zagrożenie fitosanitarne nie zostało w pełni ocenione, (iv) określenia wymogów dotyczących równoważności państw trzecich oraz (v) alternatywnych poświadczeń urzędowych.

Ponadto uznano, że niektóre elementy sprawozdawczości są objęte zakresem zobowiązania Komisji do racjonalizacji obowiązków sprawozdawczych państw członkowskich i podmiotów profesjonalnych na podstawie jej komunikatu pt. „Długoterminowa konkurencyjność UE: perspektywa na przyszłość po 2030 r.”⁴.

Racjonalizacja obowiązków sprawozdawczych

Jeśli chodzi o racjonalizację obowiązków sprawozdawczych, Komisja podjęła inicjatywę horyzontalną. W komunikacie pt. „Długoterminowa konkurencyjność UE: perspektywa na przyszłość po 2030 r.” Komisja podkreśliła znaczenie systemu regulacyjnego zapewniającego osiągnięcie celów przy minimalnych kosztach. Zobowiązała się więc do zajęcia się racjonalizacją i uproszczeniem wymogów w zakresie sprawozdawczości, przyjmując za ostateczny cel zmniejszenie takich obciążeń o 25 %, bez uszczerbku dla powiązanych z nimi celów politycznych.

⁴

Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Długoterminowa konkurencyjność UE: perspektywa na przyszłość po 2030 r.”, COM(2023) 168.

Ogólne cele inicjatywy podsumowano w następujący sposób:

- a) zwiększenie pewności i jasności prawa dla właściwych organów i podmiotów profesjonalnych, zarówno w Unii, jak i w państwach trzecich;
- b) zwiększenie przejrzystości, elastyczności i spójności unijnych procedur regulacyjnych;
- c) przyczynianie się do racjonalizacji obowiązków sprawozdawczych i związanych z nimi zadań administracyjnych za sprawą cyfryzacji.

Wymogi w zakresie sprawozdawczości są kluczowe dla zapewnienia prawidłowego egzekwowania i należytego monitorowania prawodawstwa. Ich koszty są w dużej mierze kompensowane korzyściami, które przynoszą, szczególnie w zakresie monitorowania i zapewniania zgodności z kluczowymi elementami realizowanej polityki. Wymogi sprawozdawcze mogą jednak również powodować nieproporcjonalne obciążenie dla zainteresowanych stron, szczególnie dotycząc MSP i mikroprzedsiębiorstwa. Nagromadzenie tych wymogów wraz z upływem czasu może skutkować zbędnymi, powielonymi lub nieaktualnymi obowiązkami, nieefektywnymi harmonogramami i częstotliwością lub nieodpowiednimi metodami gromadzenia danych.

Wniosek ma zatem również na celu racjonalizację obowiązków sprawozdawczych w drodze połączenia następujących środków:

- usuwanie zgłoszeń, które nie są już konieczne;
- cyfryzacja procesów przekazywania informacji;
- zmniejszenie częstotliwości realizowania wymogów w zakresie sprawozdawczości.

Wymogi w zakresie sprawozdawczości dotyczą organów publicznych, a w niektórych przypadkach, pośrednio, podmiotów profesjonalnych. Zgodnie z proponowanymi poprawkami niektóre obowiązki sprawozdawcze zostają zniesione, podczas gdy innym nadaje się formę cyfrową lub wymaga się mniejszej częstotliwości ich realizacji.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

We wniosku wprowadza się poprawki dotyczące wdrażania przepisów składających się na politykę Unii w zakresie zdrowia roślin. Nie zmieniają one samej tej polityki. Proponowane poprawki są zatem w dużym stopniu spójne z istniejącą polityką Unii w zakresie zdrowia roślin i mają na celu przyczynienie się do poprawy jej stosowania.

Wnioski dotyczące obowiązków sprawozdawczych stanowią część pierwszego pakietu inicjatyw Komisji mających na celu racjonalizację wymogów w zakresie sprawozdawczości. Jest to etap w ramach ciągłego procesu, w którym kompleksowo analizuje się istniejące wymogi sprawozdawcze w celu oceny ich dalszej przydatności i zwiększenia ich skuteczności.

Wniosek wpłynie na osiągnięcie celów w tym obszarze polityki w sposób wyłącznie pozytywny, ponieważ poprawi przejrzystość i zmniejszy obciążenia administracyjne dla właściwych organów, podmiotów profesjonalnych i Komisji.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Spójność rozporządzenia z innymi politykami Unii związanymi z rolnictwem i środowiskiem, takimi jak polityka w zakresie różnorodności biologicznej i zmiany klimatu, zapewniają obowiązujące przepisy i ich wdrażanie. Ponieważ proponowane zmiany techniczne nie zmieniają kierunku polityki rozporządzenia, spójność z tymi politykami pozostaje niezmienną.

Komisja dba o to, by jej prawodawstwo było adekwatne do zakładanych celów i dostosowane do potrzeb zainteresowanych stron. Minimalizuje obciążenia administracyjne, a zarazem realizuje swoje cele w ramach programu sprawności i wydajności regulacyjnej (REFIT). Proponowane poprawki dotyczą racjonalizacji obowiązków sprawozdawczych w drodze zmniejszenia złożoności obciążeń sprawozdawczych wynikających z unijnych ram prawnych.

2. **PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ**

- **Podstawa prawna**

Wniosek zmienia w wymiarze technicznym wdrożenie przepisów niezbędnych do osiągnięcia celów wspólnej polityki rolnej w sektorze produkcji i wprowadzania do obrotu roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów w Unii.

W tym względzie wybrano art. 43 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), który stanowi podstawę prawną przyjmowania przepisów niezbędnych do osiągnięcia celów wspólnej polityki rolnej.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. d) TFUE kompetencje dzielone między Unią a państwa członkowskie stosuje się w dziedzinie rolnictwa i rybołówstwa, z wyłączeniem zachowania morskich zasobów biologicznych.

Od czasu przyjęcia dyrektywy 2000/29/WE, a także na mocy rozporządzenia, wszystkie dziedziny zdrowia roślin są w bardzo dużym stopniu uregulowane na poziomie Unii. Okazało się, że przepisy te są głównym czynnikiem przyczyniającym się do ochrony terytorium Unii przed agrofagami i chorobami. W podobny sposób cele proponowanych poprawek można lepiej osiągnąć, regulując odnośne kwestie wyłącznie na poziomie Unii.

Jeżeli chodzi o obowiązki sprawozdawcze, odnośne wymogi zostały już ustanowione w prawie Unii. Ich racjonalizację należy zatem przeprowadzić również na szczeblu Unii.

- **Proporcjonalność**

Proponowane środki ograniczają się do działań, które należy podjąć na poziomie Unii, aby były skuteczne i efektywne. Aby osiągnąć skuteczność i efektywność tych działań, za najbardziej odpowiednie rozwiązanie uznaje się zmianę rozporządzenia, biorąc pod uwagę, że kluczowym elementem wniosku jest wzmocnienie wdrażania zharmonizowanych środków dla państw członkowskich. Jednolite wymogi zawarte w rozporządzeniu są jedynym sposobem zapewnienia wysokiego poziomu jakości dla stron stosujących rozporządzenie, funkcjonowania rynku wewnętrznego i równych warunków działania dla podmiotów, a także zrównoważonej produkcji rolnej i produkcji żywności.

Racjonalizacja wymogów w zakresie sprawozdawczości upraszcza ramy prawne przez wprowadzenie minimalnych zmian w istniejących wymogach, nie oddziałując na istotę ogólnego celu polityki. Wniosek ogranicza się zatem do tych zmian, które są niezbędne do zapewnienia efektywnej sprawozdawczości bez zmiany istotnych elementów odnośnego prawodawstwa.

- **Wybór instrumentu**

Wnioskowi nadaje się formę rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady. Inne środki nie byłyby właściwe, ponieważ wniosek zmienia podstawowe przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, w odniesieniu do których Komisja nie posiada uprawnień do przyjmowania zmieniających ich aktów wykonawczych.

3. **WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW**

- **Oceny ex post/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Sprawozdania przedłożone zgodnie z art. 50 i art. 79 ust. 6 rozporządzenia były poparte konsultacjami z zainteresowanymi stronami, które obejmowały, w stosownych przypadkach, zebranie dostępnych danych dotyczących przywozu.

Jeżeli chodzi o obowiązki sprawozdawcze, ocena *ex post* lub ocena adekwatności nie mają zastosowania.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Na potrzeby przygotowania sprawozdań przedłożonych zgodnie z art. 50 i 79 rozporządzenia przeprowadzono szeroko zakrojone konsultacje z wszystkimi odpowiednimi zainteresowanymi stronami. Na pierwszym etapie do udziału w procesie opracowywania kwestionariuszy dotyczących adekwatności do przewidzianego celu zaproszono grupę ekspertów ds. zdrowia roślin, w skład której weszły właściwe organy państw członkowskich ds. zdrowia roślin oraz certyfikacji materiału rozmnożeniowego roślin i leśnego materiału rozmnożeniowego, Parlament Europejski i odpowiednie organy samorządu zawodowego na szczeblu Unii. Opracowano łącznie 5 szczegółowych kwestionariuszy dotyczących procedur przywozu, zakazów przywozu, świadectw fitosanitarnych dla przywozu, kontroli urzędowych i paszportów roślin, obejmujących łącznie 234 pytania i dotyczących głównych zmian wprowadzanych rozporządzeniem.

Właściwe organy Unii i organy samorządu zawodowego na szczeblu Unii zaproszono do udziału w procesie konsultacji w drodze specjalnego zaproszenia, natomiast stowarzyszenia krajowe i poszczególne podmioty unijne zostały poinformowane przez te właściwe organy i organy samorządu zawodowego na szczeblu Unii o możliwości udziału w konsultacjach za pośrednictwem linku z otwartym dostępem. Ze względu na wysoce techniczny charakter zmian do opinii publicznej, do której zwrócono się za pośrednictwem mediów społecznościowych, skierowano bardzo niewiele pytań.

Otrzymano łącznie 563 odpowiedzi, których szczegółową analizę przedstawiono w pięciu sprawozdaniach technicznych⁵ sporządzonych przez DG SANTE Komisji i Wspólne Centrum Badawcze (JRC).

⁵ [Sprawozdania z 2021 r. \(europa.eu\)](https://europea.eu)

Jeżeli chodzi o przepisy dotyczące przywozu, państwa członkowskie wyraziły pozytywną opinię na temat przepisów i wniosków doprecyzowujących kontrolę zdrowia roślin i jeszcze bardziej zwiększających ochronę Unii przed agrofagami. Stowarzyszenia na szczeblu unijnym i państw członkowskich uznały, że niektóre przepisy, takie jak tymczasowe zakazy dotyczące roślin wysokiego ryzyka, spowodowały trudności w już istniejącej wymianie handlowej, w związku z czym stowarzyszenia wezwały do zapewnienia większej jasności i przejrzystości prawa. Wezwały ponadto do zapewnienia większej jasności i przejrzystości prawa również w odniesieniu do innych procedur, które mogą pozytywnie wpłynąć na handel, takich jak procedury dotyczące odstępstw od stałych zakazów. Kwestię tę uwzględniono w niniejszym wniosku. Jeżeli chodzi o paszporty roślin, zainteresowane strony uznały, że umieszczanie takich paszportów na każdej jednostce handlowej wiąże się z dodatkowymi obciążeniami administracyjnymi i wynikającymi z nich kosztami, które przewyższają postrzegane dodatkowe korzyści. Również tę kwestię uwzględniono w niniejszym wniosku.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Oprócz proponowanych poprawek wynikających ze sprawozdań przedłożonych zgodnie z art. 50 i art. 79 ust. 6 rozporządzenia, wniosek zawiera poprawki wynikające z doświadczeń zgromadzonych przez Komisję w okresie pierwszych pięciu lat stosowania rozporządzenia. Chociaż w odniesieniu do tych propozycji nie przeprowadzono konsultacji z zainteresowanymi stronami, konkretne proponowane poprawki odnoszą się do procedur, które uznano za problematyczne przy ich wdrażaniu, i mają na celu zapewnienie jasności i pewności prawa dla właściwych organów, podmiotów i państw trzecich.

Jeżeli chodzi o obowiązki sprawozdawcze, propozycje te sformułowano w wyniku procesu wewnętrznej kontroli istniejących obowiązków sprawozdawczych i na podstawie doświadczeń ze stosowania odnośnych przepisów. Ponieważ jest to jeden z elementów procesu ciągłej oceny wymogów w zakresie sprawozdawczości wynikających z prawodawstwa Unii, kontrola takich obciążeń i ich wpływu na zainteresowane strony będzie kontynuowana.

- **Ocena skutków**

Zgodnie z analizą przeprowadzoną przez Komisję proponowane poprawki nie niosą ze sobą znaczących skutków gospodarczych, środowiskowych ani społecznych. Komisja postanowiła w związku z tym nie przeprowadzać oceny skutków ukierunkowanych zmian technicznych zawartych we wniosku.

Wniosek jest częściowo wynikiem sprawozdań przedłożonych przez Komisję Parlamentowi Europejskiemu i Radzie zgodnie z art. 50 i 79 rozporządzenia (UE) 2016/2031. Opiera się on również na doświadczeniach zgromadzonych podczas stosowania rozporządzenia (UE) 2016/2031. W celu przygotowania sprawozdania przeprowadzono szeroko zakrojone konsultacje ze wszystkimi zainteresowanymi stronami. Po przedłożeniu tych sprawozdań Parlamentowi Europejskiemu i Radzie 10 grudnia 2021 r. określono obszary wymagające dalszej dyskusji. W związku z tym w 2022 r. odbyły się rozmowy z głównymi inspektorami ds. zdrowia roślin i stowarzyszeniami UE odpowiednimi z punktu widzenia zdrowia roślin oraz materiału rozmnożeniowego roślin i leśnego materiału rozmnożeniowego, co doprowadziło do wniosku, że konieczne są pewne usprawnienia, możliwe jedynie dzięki zmianie rozporządzenia. Jeśli chodzi o obowiązki sprawozdawcze, proponowane poprawki dotyczą ograniczonych i ukierunkowanych zmian

w prawodawstwie, służących racjonalizacji wymogów w zakresie sprawozdawczości. Opierają się one na doświadczeniach z wdrażania odpowiednich przepisów. Zmiany te nie mają znaczącego wpływu na politykę, a jedynie zapewniają bardziej efektywne i skuteczne jej wdrażanie. Ich ukierunkowany charakter i brak ewentualnych wariantów strategicznych sprawiają, że ocena skutków nie jest konieczna.

Ogólnie rzecz biorąc oczekuje się, że wszelkie skutki proponowanych poprawek będą minimalne i pozytywne zarówno dla właściwych organów, jak i podmiotów profesjonalnych. Przyczynią się one do zmniejszenia obciążeń administracyjnych, zwiększenia jasności prawa i ułatwienia handlu odnośnymi towarami.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

We wniosku przewidziano ukierunkowane przepisy, które usprawniają już funkcjonujący system dzięki prostszemu, jaśniejszemu i mniej uciążliwemu systemowi regulacyjnemu dla unijnych operatorów i właściwych organów oraz dzięki większej przejrzystości dla państw trzecich.

Jeżeli chodzi o obowiązki sprawozdawcze, niniejszy wniosek służy uproszczeniu przepisów i zmniejszeniu obciążeń dla zainteresowanych stron, w szczególności organów administracyjnych. Jego celem jest zminimalizowanie kosztów przestrzegania przepisów w drodze zmniejszenia obciążeń administracyjnych i nakładu pracy organów krajowych dzięki zniesieniu niektórych obowiązków sprawozdawczych. Jeżeli chodzi o zniesienie obowiązku składania sprawozdań rocznych dotyczących lokalizacji obszarów wyznaczonych, informacje te można uzyskać w systemie informacyjnym Komisji (EUROPHYT) służącym do zgłaszania pojawów agrofagów.

Wniosek ma również na celu racjonalizację obowiązku sprawozdawczego dotyczącego wieloletnich programów kontroli występowania w drodze zmniejszenia obecnej częstotliwości przeprowadzania tych kontroli z 5–7 lat do 10 lat. Zapewni to organom krajowym dodatkowy czas na przeprowadzenie odpowiednich kontroli. Ponadto wniosek ma na celu cyfryzację niektórych obowiązków sprawozdawczych, z uwzględnieniem systemów informacyjnych opracowanych i obecnie stosowanych do celów rozporządzenia (UE) 2017/625, a także systemu informatycznego do celów badań dotyczących zdrowia roślin. Taka cyfryzacja sprawiłaby, że stosowanie odpowiednich przepisów dotyczących sprawozdawczości byłoby w środowisku cyfrowym łatwiejsze.

- **Prawa podstawowe**

Proponowane poprawki nie mają żadnego wpływu na prawa podstawowe chronione na mocy Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu na budżet.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Rozwiązania w zakresie sprawozdawczości objęto racjonalizacją. Nie wprowadza się żadnych zmian dotyczących planów wdrażania i obowiązków w zakresie monitorowania. Państwom trzecim zostanie przyznany sześciomiesięczny okres

przejściowy w odniesieniu do obowiązku wskazania w dodatkowej deklaracji dotyczącej świadectwa fitosanitarnego zastosowanych przez nie środków dotyczących przepisów w zakresie RAN.

- **Dokumenty wyjaśniające (w przypadku dyrektyw)**

Nie dotyczy

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

- (i) ***Wyjaśnienia dotyczące środków ochronnych przeciwko agrofagom, które tymczasowo kwalifikują się jako agrofagi kwarantannowe, ale nie zostały jeszcze w pełni ocenione.***

W art. 30 rozporządzenia uprawniono Komisję do przyjmowania, w drodze aktów wykonawczych, środków tymczasowych dotyczących zagrożenia stwarzanego przez agrofagi, które nie zostały jeszcze w pełni ocenione ani uregulowane jako agrofagi kwarantannowe dla Unii. Umożliwia to traktowanie tych agrofagów jako agrofagów kwarantannowych dla Unii umieszczonych w wykazie. Przepis ten nie precyzuje wyraźnie, czy środki te obejmują również wymogi szczególne dotyczące przywozu w odniesieniu do roślin i innych towarów.

W związku z tym oraz w celu zapewnienia większej jasności wniosek zmienia art. 30 ust. 1 rozporządzenia w celu sprecyzowania, że środki tymczasowe, które mają zostać przyjęte, mogą obejmować zarówno wewnętrzne przemieszczanie roślin i innych towarów w Unii, jak i ich przywóz do Unii.

- (ii) ***Zmiana wymogów odnoszących się do deklaracji dotyczącej świadectwa fitosanitarnego dla regulowanych agrofagów niekwarantannowych (RAN)***

- W art. 71 ust. 1 rozporządzenia wymaga się, aby państwo trzecie poświadczyło brak występowania agrofagów kwarantannowych dla Unii oraz brak (lub zgodność z odpowiednimi poziomami tolerancji) występowania regulowanych agrofagów niekwarantannowych (RAN) na danych roślinach i towarach. Odbywa się to w formie standardowej deklaracji w sprawie świadectwa fitosanitarnego dotyczącej zgodności przesyłki z przepisami dotyczącymi przywozu odnoszącymi się do agrofagów kwarantannowych oraz RAN.

- Zgodnie z międzynarodowym standardem dla środków fitosanitarnych (ISPM) nr 12 w art. 71 ust. 2 rozporządzenia wymaga się, aby w przypadku gdy w ramach mających zastosowanie wymogów szczególnych dotyczących przywozu dopuszczono kilka różnych opcji, państwo trzecie deklarowało w odniesieniu do świadectwa fitosanitarnego, którą opcję zastosowało, w celu zapewnienia, braku występowania agrofagów kwarantannowych. Przepis ten ma jednak zastosowanie wyłącznie do agrofagów kwarantannowych, a nie do RAN.

We wniosku wprowadza się zatem zmianę w art. 71 ust. 2 rozporządzenia, aby państwa trzecie mogły złożyć deklarację w odniesieniu do świadectwa fitosanitarnego, w jaki sposób zapewniono zgodność z przepisami w zakresie RAN, jeżeli w przepisach Unii dopuszczono różne opcje. Poprawka ta byłaby również zgodna z odpowiednim standardem międzynarodowym.

(iii) *Zgłaszanie niezgodności z przepisami w zakresie RAN w elektronicznym systemie powiadamiania (system zarządzania informacjami w zakresie kontroli urzędowych – IMSOC).*

Zgodnie z rozporządzeniem istnieje obowiązek zgłaszania w IMSOC niezgodności z przepisami dotyczącymi agrofagów kwarantannowych dla Unii (np. występowania agrofagów kwarantannowych dla Unii na przywożonych roślinach). w odniesieniu do przepisów w zakresie RAN takiego obowiązku w rozporządzeniu nie przewidziano.

Brak tego wymogu w odniesieniu do RAN doprowadził do niescyfryzowanych podejść, niezharmonizowanych między państwami członkowskimi w odniesieniu do sposobów zgłaszania Unii i państwu trzeciemu niezgodności z przepisami w zakresie RAN.

We wniosku wprowadza się zatem zmiany w art. 37 i 104 rozporządzenia w celu zapewnienia, aby niezgodności z przepisami w zakresie RAN i działania następcze były zgłaszane w całej Unii w sposób zharmonizowany. Zapewni to również spójność z odpowiednimi przepisami dotyczącymi agrofagów kwarantannowych i ogólnie podniesie poziom ochrony fitosanitarnej UE.

(iv) *Wprowadzenie uprawnień Komisji do przyjmowania – w drodze samodzielnych aktów – tymczasowych odstępstw od zakazów przywozu i wymogów szczególnych dotyczących przywozu oraz tymczasowych wymogów szczególnych dotyczących przywozu towarów, które usunięto z wykazu roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów wysokiego ryzyka, ale w odniesieniu do których nie oceniono w pełni zagrożenia agrofagami. .*

W art. 40 rozporządzenia dotyczącym zakazów przywozu roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów z państw trzecich nałożono na Komisję obowiązek ustanowienia jednolitego wykazu zawierającego te zakazy. Zakazy te dotyczą jednego lub większej liczby określonych agrofagów kwarantannowych, nie przewidziano w odniesieniu do nich daty wygaśnięcia i zazwyczaj mają zastosowanie do wszystkich lub wielu państw trzecich.

Zgodnie z przepisami sanitarnymi i fitosanitarnymi państwo trzecie powinno mieć jednak możliwość złożenia wniosku o odstępstwo od tych zakazów przywozu, jeżeli uzna, że posiada system, który mógłby zagwarantować poziom ochrony fitosanitarnej wymagany przez Unię. Istnieje w takich przypadkach potrzeba przyznania tymczasowych odstępstw od odpowiednich zakazów.

Podobnie jak w przypadku odstępstwa od zakazów przywozu, istnieją przypadki, w których zachodzi potrzeba przyznania tymczasowych odstępstw od wymogów szczególnych i równoważnych opisanych w wykazie, o którym mowa w art. 41 ust. 2. Państwo trzecie może na przykład zwrócić się do Unii o dopuszczenie środków alternatywnych, które uważa za skuteczne z punktu widzenia ograniczenia od dopuszczalnego poziomu ryzyka wprowadzenia do Unii roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów zawierających agrofagi. We wniosku wprowadza się możliwość przyjęcia odstępstwa od wymogów szczególnych określonych w art. 41 ust. 2 na podstawie wstępnej oceny.

Takie tymczasowe odstępstwa zazwyczaj dotyczą jednego państwa trzeciego lub jego części. Powinny one być przyznawane tylko wtedy, gdy spełnione są bardzo szczegółowe wymogi szczególne dotyczące przywozu. Wymogi te mogłyby obejmować wszystkie etapy od produkcji po wywóz do Unii, na przykład metody produkcji, zabiegi i inne metody mające na celu ograniczenie ryzyka wystąpienia odnośnych agrofagów, a także inspekcje wzrokowe, pobieranie próbek, badania i inne środki fitosanitarne służące osiągnięciu poziomu ochrony wymaganego przez Unię. Odstępstwa te powinny być przewidziane w samodzielnych aktach na czas określony, aby w razie potrzeby umożliwić pełną ocenę skuteczności środków oraz elastyczną zmianę warunków lub samego odstępstwa. Po ustanowieniu i poddaniu kontroli środków tymczasowych oraz uzyskaniu pełnej oceny można znieść tymczasowy status odstępstwa. Jeżeli chodzi o towary objęte odstępstwami od zakazów przywozu, w takiej sytuacji odnośny towar z danego państwa trzeciego zostanie w związku z tym włączony do wykazu wymogów szczególnych dotyczących przywozu przyjętego na mocy art. 41 ust. 2 rozporządzenia. Podobnie jeżeli w okresie stosowania tymczasowego odstępstwa okaże się, że ryzyko nie zostanie ograniczone do dopuszczalnego poziomu, odstępstwo zostanie natychmiast zniesione, a odnośny towar z danego państwa trzeciego przeniesiony do wykazu towarów objętych zakazem, sporządzanego na mocy art. 40 rozporządzenia.

Oprócz odstępstw od zakazów przywozu i wymogów szczególnych dotyczących przywozu, doświadczenia związane z usuwaniem towarów z wykazu roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów wysokiego ryzyka wykazały, że istnieją przypadki, w których chociaż oceniono ogólne ryzyko związane z danym towarem, niektóre zidentyfikowane agrofagi nie zostały poddane ocenie. W związku z tym pojawia się potrzeba przyjęcia tymczasowych wymogów szczególnych dotyczących przywozu, aby umożliwić pełną ocenę tych zagrożeń agrofagami. Po pełnym uwzględnieniu tych zagrożeń dany towar pochodzący z danego państwa trzeciego zostanie włączony do wykazu przyjętego na mocy art. 41 ust. 2 rozporządzenia lub zostanie uznany za równoważny.

Aby zapewnić większą jasność i przejrzystość procesu przyznawania tymczasowych odstępstw od zakazów przywozu i wymogów szczególnych dotyczących przywozu oraz procesu nakładania wymogów szczególnych dotyczących przywozu i tymczasowych wymogów szczególnych dotyczących przywozu w odniesieniu do towarów, które zostały usunięte z wykazu roślin wysokiego ryzyka, a także produktów roślinnych i innych przedmiotów, w odniesieniu do których nie dokonano pełnej oceny zagrożenia agrofagami, we wniosku wprowadza się do rozporządzenia nowy art. 42a, przewidujący odrębne uprawnienie Komisji do przyjmowania samodzielnych aktów wykonawczych dotyczących tych tymczasowych odstępstw od ustanowionych zakazów lub wymogów szczególnych dotyczących przywozu.

- (v) ***Wprowadzenie uprawnienia Komisji do przyjmowania przepisów proceduralnych dotyczących składania i rozpatrywania wniosków państw trzecich o tymczasowe odstępstwa od zakazów przywozu lub od wymogów przywozowych.***

W art. 40 rozporządzenia wprowadzono przepisy dotyczące zakazów przywozu niektórych roślin określonego pochodzenia, natomiast w art. 41 wprowadzono

przepisy odnoszące się do wymogów dotyczących przywozu i przemieszczania w odniesieniu do niektórych roślin określonego pochodzenia. Jak wyjaśniono w odniesieniu do poprzedniej proponowanej poprawki, na wniosek państwa trzeciego Komisja przyznaje państwom trzecim w niektórych przypadkach tymczasowe odstępstwa od tych zakazów, aby umożliwić przywóz niektórych roślin lub innych towarów z tych państw trzecich, lub od wymogów dotyczących przywozu i przemieszczania, aby umożliwić przywóz i dalsze przemieszczanie do Unii niektórych roślin lub innych towarów z tych państw trzecich.

Nie istnieją jednak znormalizowane procedury oceny wniosków tych państw trzecich. Obecnie, w przypadku otrzymania wniosku o takie tymczasowe odstępstwo od państwa trzeciego, procedura przyznawania odstępstwa opiera się na wniosku *ad hoc* o udzielenie informacji oraz na decyzji *ad hoc* o zaangażowaniu w tę ocenę Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA). Znormalizowana procedura zapewniłaby zasady dotyczące procesu decyzyjnego, a tym przejrzystość, której obecnie brakuje.

We wniosku wprowadzono w związku z tym, w nowym art. 42a rozporządzenia, uprawnienie Komisji do przyjmowania przepisów dotyczących znormalizowanej procedury składania i rozpatrywania wniosku o przyznanie tymczasowych odstępstw od zakazów przywozu lub wymogów dotyczących przywozu. Zasady te mogą obejmować instrukcje dotyczące przedkładania odpowiedniej dokumentacji oraz elementów oceny.

(vi) *Wprowadzenie uprawnienia do przyjęcia aktu delegowanego w celu przyjęcia procedur identyfikacji i sporządzania wykazu roślin wysokiego ryzyka.*

Zgodnie z art. 42 rozporządzenia tymczasowe umieszczenie roślin w wykazie jako roślin wysokiego ryzyka powinno opierać się na wstępnej ocenie. Nie przedstawiono jednak dalszych szczegółowych informacji dotyczących sposobu przeprowadzenia tej oceny. Do tej pory, rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2018/2019, sporządzono tylko jeden wykaz roślin wysokiego ryzyka, zawierający kilka gatunków roślin⁶. W procesie sporządzania tego wykazu roślin wysokiego ryzyka wzięli udział eksperci z państw członkowskich, przedkładając wnioski, które zostały starannie ocenione, a ocena ta uwzględniała dowody naukowe i techniczne.

Procedurę tę kilka podmiotów określiło jednak jako niewystarczająco przejrzystą, zwłaszcza ze względu na fakt, że proces ten doprowadził do tymczasowego zakazu prowadzenia już istniejącej wymiany handlowej.

W związku z tym oraz w celu zapewnienia przejrzystości należy opisać tę procedurę i elementy niezbędne do przeprowadzenia oceny. We wniosku dokonano w związku z tym zmiany w art. 42 rozporządzenia w drodze wprowadzenia uprawnienia umożliwiającego Komisji przyjęcie aktu delegowanego opisującego procedurę identyfikacji i sporządzania wykazu tych

⁶ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) z dnia 18 grudnia 2018 r. ustanawiające tymczasowy wykaz roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów wysokiego ryzyka w rozumieniu art. 42 rozporządzenia (UE) 2016/2031 i wykaz roślin, dla których nie są wymagane świadectwa fitosanitarne do celów wprowadzenia na terytorium Unii w rozumieniu art. 73 tego rozporządzenia (Dz.U. L 323 z 19.12.2018, s. 10).

roślin wysokiego ryzyka oraz konkretne elementy niezbędne do przeprowadzenia oceny.

- (vii) Wyjaśnienie podstawy prawnej określenia wymogów dotyczących równoważności państw trzecich w celu odniesienia się nie tylko do wymogów dotyczących przemieszczania wewnętrznego, ale również do istniejących wymogów przywózowych, zgodnie z odpowiednim standardem międzynarodowym.**

Zgodnie z art. 44 rozporządzenia Komisja jest uprawniona do określenia, w drodze aktów wykonawczych, wymogów równoważnych w odniesieniu do systemów państw trzecich, jeżeli państwa te zapewniają poziom ochrony fitosanitarnej równoważny z wymogami szczególnymi mającymi zastosowanie do przemieszczania roślin i innych towarów na terytorium Unii. W takich przypadkach Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) ocenia system fitosanitarny państwa trzeciego, po czym następuje decyzja Unii o uznaniu odnośnych wymogów za równoważne lub nie.

Możliwość określenia wymogów równoważnych w odniesieniu do systemów państw trzecich wyłącznie w przypadku, gdy obowiązują wymogi dotyczące wewnętrznego przemieszczania roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów, jest ograniczona, ponieważ nie obejmuje przypadków, w których takie wymogi dotyczące przemieszczania w Unii nie istnieją ze względu na to, że nie wiadomo, czy dany agrofag występuje na terytorium Unii, a mimo to obowiązują wymogi szczególne dotyczące przywozu. Z tego powodu i zgodnie z proponowaną poprawką dane państwo trzecie będzie zobowiązane do zapewnienia poziomu ochrony fitosanitarnej równoważnego nie tylko wymogom dotyczącym wewnętrznego przemieszczania odnośnych roślin i towarów, ale również wymogom szczególnym dotyczącym przywozu z innych państw trzecich w odniesieniu do tych samych roślin i innych towarów, jeżeli takie wymogi szczególne dotyczące przywozu obowiązują.

We wniosku wprowadza się zatem zmianę w art. 44 ust. 1 rozporządzenia w celu rozszerzenia zakresu takich wymogów.

- (viii) Wprowadzenie uprawnienia do przyjęcia aktu przez Komisję w celu zracjonalizowania obowiązku umieszczania paszportu roślin na niektórych roślinach.**

W art. 88 rozporządzenia ustanowiono obowiązek umieszczania paszportu roślin na wszystkich odpowiednich roślinach, produktach roślinnych lub innych przedmiotach, nie dopuszczając żadnych wyjątków. W pewnych sytuacjach, na przykład w przypadku kłód drewna lub rolek trawy (trawników), charakter niektórych towarów lub szybkość ich wymiany handlowej między podmiotami profesjonalnymi sprawia jednakże, że przestrzeganie tego obowiązku staje się niepraktyczne, a nawet niemożliwe.

We wniosku przewidziano zatem zmianę w art. 88 rozporządzenia, wprowadzając uprawnienie Komisji do sporządzania wykazu określonych towarów, które mają być zwolnione z obowiązku umieszczania na nich paszportu roślin, oraz do określenia warunków stosowania takiego zwolnienia.

- (ix) Dostosowanie możliwości uznawania alternatywnych poświadczeń urzędowych wydawanych przez państwa trzecie do sytuacji międzynarodowej.**

Zgodnie z art. 99 rozporządzenia Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych określających elementy, które muszą być zawarte w poświadczeniach urzędowych wydawanych przez państwa trzecie w odniesieniu do określonych przywożonych roślin, produktów roślinnych i przedmiotów innych niż drewniane materiały opakowaniowe, wymaganych na mocy mających zastosowanie standardów międzynarodowych. Nie istnieją jednak dotąd żadne standardy międzynarodowe dotyczące takich poświadczeń. Wynika to z faktu, że takie poświadczenia urzędowe zazwyczaj odnoszą się do bardzo szczególnych rodzajów towarów i krajów pochodzenia, podczas gdy standardy międzynarodowe mają zazwyczaj bardziej ogólny charakter. Ta ograniczona możliwość uznawania poświadczeń urzędowych tylko wtedy, gdy są one sporządzane zgodnie z odpowiednimi standardami międzynarodowymi, ma również wpływ na decyzje wykonawcze Komisji mające zastosowanie od wielu lat.

We wniosku wprowadzono zatem zmianę w art. 99 rozporządzenia w celu rozszerzenia wymogu dotyczącego „mających zastosowanie standardów międzynarodowych” w drodze włączenia innych kryteriów jako alternatywy dla istnienia takich standardów międzynarodowych oraz w drodze uwzględnienia uprawnienia Komisji do przejęcia aktów delegowanych określających elementy tych poświadczeń bez konieczności przyjmowania standardów międzynarodowych.

(x) *Racjonalizacja obowiązków sprawozdawczych*

We wniosku wprowadza się zmiany w odpowiednich artykułach rozporządzenia w odniesieniu do następujących obowiązków sprawozdawczych:

- a) zniesienie obowiązku sprawozdawczego dotyczącego liczby i lokalizacji obszarów wyznaczonych, odnośnych agrofagów oraz odpowiednich środków wprowadzonych w poprzednim roku kalendarzowym (art. 18).
- b) racjonalizacja sprawozdawczości w drodze zmniejszenia jej częstotliwości i przedłużenie okresu obowiązywania wieloletnich programów kontroli występowania (tj. okresu, w którym państwa członkowskie muszą przeprowadzać kontrole występowania wszystkich agrofagów kwarantannowych) z 5–7 lat do 10 lat (art. 23).
- c) cyfryzacja następujących środków sprawozdawczości:
 - (i) sprawozdawczość *ad hoc* dotycząca obszarów wyznaczonych (art. 18);
 - (ii) roczne zgłoszenia wyniku kontroli występowania agrofagów kwarantannowych (art. 22);
 - (iii) powiadamianie o wieloletnich programach kontroli występowania (art. 23);
 - (iv) roczne zgłoszenia wyniku kontroli występowania agrofagów kwarantannowych (art. 24);
 - (v) roczne zgłoszenia wyniku kontroli występowania agrofagów kwarantannowych dla stref chronionych (art. 34);

Inicjatywa ta obejmuje również ustanowienie elektronicznego systemu składania sprawozdań (art. 103).

(xi) *Odpowiednie zmiany w innych aktach Unii i przepisach końcowych*

Nie dotyczy.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 w odniesieniu do wieloletnich programów kontroli występowania, powiadomień dotyczących występowania regulowanych agrofagów niekwarentannowych, tymczasowych odstępstw od zakazów przywozu i wymogów szczególnych dotyczących przywozu oraz ustanowienia procedur ich przyznawania, tymczasowych wymogów dotyczących przywozu roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów wysokiego ryzyka, ustanowienia procedur sporządzania wykazu roślin wysokiego ryzyka, treści świadectw fitosanitarnych, stosowania paszportów roślin oraz w odniesieniu do niektórych wymogów sprawozdawczych w odniesieniu do obszarów wyznaczonych i kontroli występowania agrofagów

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 43 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Wymogi sprawozdawcze odgrywają kluczową rolę w zapewnieniu właściwego monitorowania przepisów i ich prawidłowego egzekwowania. Ważne jest jednak uproszczenie tych wymogów w celu zapewnienia, by spełniały one cel, który został dla nich przewidziany, oraz aby ograniczyć obciążenie administracyjne.
- (2) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031² określono przepisy dotyczące środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin. Przepisy te obejmują klasyfikację i wykaz agrofagów objętych regulacją, wymogi dotyczące wprowadzania i przemieszczania na terytorium Unii niektórych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów, kontrole występowania, powiadamianie o pojawach agrofagów, środki zwalczania agrofagów, jeżeli stwierdzono ich występowanie na terytorium Unii, oraz certyfikację.
- (3) Ponadto rozporządzenie (UE) 2016/2031 zawiera szereg wymogów w zakresie sprawozdawczości dotyczących ustanawiania obszarów wyznaczonych i kontroli

¹

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin, zmieniające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 228/2013, (UE) nr 652/2014 i (UE) nr 1143/2014 oraz uchylające dyrektywy Rady 69/464/EWG, 74/647/EWG, 93/85/EWG, 98/57/WE, 2000/29/WE, 2006/91/WE i 2007/33/WE (Dz.U. L 317 z 23.11.2016, s. 4).

występowania agrofagów kwarantannowych dla Unii, agrofagów priorytetowych i agrofagów kwarantannowych dla stref chronionych, które to wymogi należy uprościć zgodnie z komunikatem Komisji pt. „Długoterminowa konkurencyjność UE: perspektywa na przyszłość po 2030 r.”³.

- (4) Zgodnie z art. 18 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2016/2031 do dnia 30 kwietnia każdego roku państwa członkowskie przekazują Komisji i pozostałym państwom członkowskim informacje dotyczące liczby i lokalizacji obszarów wyznaczonych, odnośnych agrofagów oraz odpowiednich środków wprowadzonych w tej dziedzinie w poprzednim roku kalendarzowym.
- (5) Jak wynika z doświadczenia zgromadzonego podczas stosowania rozporządzenia (UE) 2016/2031, skuteczniejsze, z punktu widzenia koordynacji polityki fitosanitarnej na poziomie Unii, jest zgłaszanie obszarów wyznaczonych niezwłocznie po ich ustanowieniu. Bezzwłoczne powiadamianie przez państwo członkowskie pozostałych państw członkowskich, Komisji i podmiotów profesjonalnych o obszarach wyznaczonych pomaga w uzyskaniu informacji o występowaniu i rozprzestrzenianiu się danego agrofaga oraz w podjęciu decyzji w sprawie dalszych środków do wprowadzenia. W związku z tym w art. 18 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2016/2031 należy nałożyć na państwa członkowskie obowiązek powiadamiania Komisji i innych państw członkowskich o obszarach wyznaczonych niezwłocznie po ustanowieniu tych obszarów, w tym o odnośnych agrofagach i odpowiednich wprowadzonych środkach. Taki obowiązek nie pociąga za sobą żadnych nowych obciążeń administracyjnych, ponieważ bezzwłoczne powiadomienie o obszarach wyznaczonych stanowi istniejący obowiązek określony w pkt 7.1 załącznika I do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/1715⁴ i jest obecnie stosowane przez wszystkie państwa członkowskie. Ustanowienie tego obowiązku w art. 18 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2016/2031 w jeszcze większym stopniu zwiększy jasność co do mających zastosowanie przepisów dotyczących obszarów wyznaczonych, natomiast odpowiedni obowiązek zawarty w rozporządzeniu wykonawczym (UE) 2019/1715 należy znieść, aby uniknąć nakładania się tych przepisów.
- (6) Ponadto, jak wynika z doświadczenia zgromadzonego podczas stosowania art. 18 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2016/2031, spoczywający na państwach członkowskich obowiązek przekazywania, do dnia 30 kwietnia każdego roku, Komisji i pozostałym państwom członkowskim informacji dotyczących liczby i lokalizacji ustanowionych obszarów wyznaczonych, odnośnych agrofagów oraz odpowiednich środków wprowadzonych w poprzednim roku kalendarzowym zwiększa jedynie obciążenie administracyjne i nie ma praktycznej wartości w stosunku do obowiązku natychmiastowego powiadamiania o obszarach wyznaczonych. Należy zatem usunąć ten obowiązek z tego artykułu.
- (7) Zgodnie z art. 22 ust. 3, art. 24 ust. 2 i art. 34 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/2031 do dnia 30 kwietnia każdego roku państwa członkowskie zgłaszają Komisji i pozostałym państwom członkowskim wyniki kontroli występowania przeprowadzonych w poprzednim roku kalendarzowym i dotyczących występowania pewnych agrofagów na terytorium Unii. Są to odpowiednio agrofagi kwarantannowe

³ COM(2023) 168.

⁴ Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2019/1715 z dnia 30 września 2019 r. ustanawiające przepisy dotyczące funkcjonowania systemu zarządzania informacjami w zakresie kontroli urzędowych oraz jego składników systemowych (rozporządzenie w sprawie systemu IMSOC) (Dz.U. L 261 z 14.10.2019, s. 37).

dla Unii, agrofagi podlegające środkom przyjmowanym zgodnie z art. 29 i 30 rozporządzenia (UE) 2016/2031, agrofagi priorytetowe i agrofagi kwarantannowe dla stref chronionych. Ponadto zgodnie z art. 23 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/2031 po ustanowieniu wieloletnich programów kontroli występowania państwa członkowskie powiadamiają o nich na wniosek Komisję i pozostałe państwa członkowskie.

- (8) Zgodnie z art. 23 ust. 1 akapit trzeci wieloletnie programy kontroli występowania mają być ustanawiane na okres od pięciu do siedmiu lat. Jak wynika z doświadczeń zgromadzonych od daty rozpoczęcia stosowania rozporządzenia (UE) 2016/2031, państwa członkowskie potrzebują więcej czasu na odpowiednie zaprojektowanie i opracowanie tych programów. W związku z tym, a także w celu zmniejszenia obciążenia administracyjnego właściwych organów, okres ten należy przedłużyć do 10 lat. W celu zapewnienia jasności prawa należy sprecyzować, że programy te mają zostać ponownie ustanowione na kolejne dziesięcioletnie okresy, a pierwszy taki okres upływa w dniu 14 grudnia 2029 r., tj. 10 lat od daty rozpoczęcia stosowania rozporządzenia (UE) 2016/2031.
- (9) Art. 30 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia (UE) 2016/2031 stanowi, że w przypadku gdy Komisja uzna, że kryteria dotyczące agrofagów nieumieszczonych w wykazie agrofagów kwarantannowych dla Unii, określone w sekcji 3 podsekcja 2 załącznika I do tego rozporządzenia, są spełnione, natychmiast, w drodze aktów wykonawczych, przyjmuje na ograniczony okres środki w odniesieniu do zagrożenia stwarzanego przez tego agrofaga.
- (10) Podczas wdrażania tego przepisu niektóre państwa członkowskie wyraziły wątpliwości co do dokładnego zakresu pojęcia „środków”, a w szczególności co do tego, czy dotyczy ono działań podejmowanych w ramach przywozu lub wewnętrznego przepływu towarów w celu zapobieżenia wprowadzeniu i rozprzestrzenianiu się danego agrofaga na terytorium Unii. W związku z tym oraz w celu zapewnienia jasności i kompletności prawa należy zmienić art. 30 ust. 1, aby wyraźnie wskazać, że środki te mogą obejmować zakaz występowania danego agrofaga na terytorium Unii oraz wymogi dotyczące wprowadzania do Unii i przemieszczania na jej terytorium roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów.
- (11) Art. 41 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2016/2031 stanowi, że w sytuacji wprowadzenia lub przemieszczania na terytorium Unii roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów z naruszeniem ust. 1 tego artykułu, państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki, o których mowa w przepisach Unii dotyczących kontroli urzędowych, oraz powiadamiają Komisję i pozostałe państwa członkowskie za pośrednictwem elektronicznego systemu powiadamiania na podstawie art. 103 tego rozporządzenia. Wymóg określony w tym artykule ma na celu zapobieganie występowaniu agrofagów kwarantannowych dla Unii na tych roślinach, produktach roślinnych lub innych przedmiotach.
- (12) W art. 37 rozporządzenia (UE) 2016/2031 nie zawarto jednak wymogu powiadamiania o naruszeniu odnośnych przepisów, który dotyczyłby środków mających na celu zapobieganie występowaniu regulowanych agrofagów niekwarantannowych (RAN) na roślinach przeznaczonych do sadzenia.

Należy zatem zmienić art. 37 rozporządzenia (UE) 2016/2031, przewidując, że w przypadku niezgodności z wymogami dotyczącymi RAN państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki, o których mowa w rozporządzeniu (UE) 2017/625, oraz powiadamiają Komisję i pozostałe państwa członkowskie za pośrednictwem

elektronicznego systemu powiadamiania, o którym mowa w art. 103 rozporządzenia (UE) 2016/2031.

- (13) W związku z tym art. 104 rozporządzenia (UE) 2016/2031, który dotyczy powiadamiania w przypadku występowania agrofagów, powinien również zawierać odniesienie do art. 37 ust. 1.
- (14) W pewnych przypadkach należy zezwolić na wprowadzanie na terytorium Unii niektórych roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów z niektórych państw trzecich na zasadzie odstępstwa od odpowiedniego zakazu ustanowionego zgodnie z art. 40 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/2031 lub wymogów szczególnych i równoważnych ustanowionych aktem wykonawczym przyjętym zgodnie z art. 41 ust. 2. Odnośne rośliny, produkty roślinne i inne przedmioty są obecnie wymienione, odpowiednio, w załącznikach VI i VII do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2019/2072⁵. Są to przypadki, w których państwo trzecie złożyło wniosek o takie tymczasowe odstępstwo i przedstawiło pisemne gwarancje, że środki, które stosuje na swoim terytorium, skutecznie zmniejszają odnośne zagrożenie stwarzane przez te rośliny, produkty roślinne lub inne przedmioty, a wstępna ocena ryzyka wykazała, że zagrożenie w odniesieniu do terytorium Unii można ograniczyć do dopuszczalnego poziomu w drodze zastosowania niektórych środków tymczasowych określonych w sekcji 1 pkt 2 i 3 załącznika II do rozporządzenia (UE) 2016/2031.
- (15) W celu zapewnienia jasności i przejrzystości Komisja powinna być uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych przewidujących takie odstępstwa. W celu zapewnienia kompletności w aktach tych należy również ustanowić środki tymczasowe które są niezbędne do ograniczenia odnośnego zagrożenia fitosanitarnego do dopuszczalnego poziomu i które zapewniają odpowiedni czas na pełną ocenę wszystkich zagrożeń agrofagami, które nie zostały jeszcze w pełni ocenione w odniesieniu do danych roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów. Po przeprowadzeniu odpowiedniej oceny, zgodnie z zasadami określonymi w sekcji 2 załącznika II do rozporządzenia (UE) 2016/2031, te rośliny, produkty roślinne lub inne przedmioty zostaną utrzymane w wykazie towarów lub z niego usunięte zgodnie z art. 40 ust. 3 lub art. 41 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2016/2031.
- (16) Zgodnie z art. 42 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2016/2031 rośliny, produkty roślinne lub inne przedmioty należy usunąć z wykazu roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów wysokiego ryzyka, jeżeli na podstawie oceny ryzyka zostanie stwierdzone, że ich wprowadzanie na terytorium Unii podlega zakazowi, wymogom szczególnym lub nie podlega żadnym wymogom. Jak jednak wynika z doświadczeń związanych ze stosowaniem tego artykułu, w niektórych przypadkach wprowadzanie tych towarów na terytorium Unii może podlegać środkom szczególnym, które ograniczają odnośne zagrożenie fitosanitarne do dopuszczalnego poziomu, podczas gdy w przypadku niektórych agrofagów, dla których towary te są żywicielami, nadal oczekuje się pełnej oceny. Z tego powodu Komisja powinna być uprawniona do przyjęcia aktu wykonawczego w celu usunięcia roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów z wykazu roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów wysokiego ryzyka przyjętego na podstawie art. 42 ust. 3, jeżeli stanowią one

⁵ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/2072 z dnia 28 listopada 2019 r. ustanawiające jednolite warunki wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin i uchylające rozporządzenie Komisji (WE) nr 690/2008 oraz zmieniające rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/2019 (Dz.U. L 319 z 10.12.2019, s. 1).

zagrożenie fitosanitarne, które nie zostało jeszcze w pełni ocenione, a w odniesieniu do nich nie przyjęto jeszcze aktu wykonawczego zgodnie z art. 42 ust. 4. Aby ograniczyć wszelkie zagrożenie fitosanitarne do dopuszczalnego poziomu, w aktach tych należy określić środki tymczasowe dotyczące wprowadzania tych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów na terytorium Unii.

- (17) W celu zapewnienia proporcjonalności podejścia i jak najszybszego przeprowadzenia odpowiednich ocen ryzyka, okres stosowania wszystkich tych aktów wykonawczych powinien w racjonalny sposób umożliwiać pełną ocenę wszystkich zagrożeń fitosanitarnych i środków stosowanych przez dane państwa trzecie oraz nie powinien być dłuższy niż pięć lat.
- (18) Ponadto Komisja powinna być uprawniona do przyjęcia aktu delegowanego uzupełniającego rozporządzenie (UE) 2016/2031 o elementy dotyczące procedury, którą należy zastosować w celu przyznania tymczasowych odstępstw od art. 40 ust. 2 i art. 41 ust. 2. Jest to konieczne, ponieważ doświadczenie zgromadzone od czasu przyjęcia rozporządzenia (UE) 2016/2031 pokazało, że znormalizowana procedura przyznawania takich tymczasowych odstępstw jest niezbędna, aby zagwarantować przejrzystość i spójność dla zainteresowanych państw członkowskich, państw trzecich i podmiotów profesjonalnych.
- (19) Komisja powinna być uprawniona do przyjęcia aktu delegowanego uzupełniającego niniejsze rozporządzenie w drodze określenia procedur, których należy przestrzegać przy umieszczaniu w wykazie roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów wysokiego ryzyka. Procedura ta powinna zawierać wszystkie poniższe elementy: przygotowanie, treść i przedłożenie odpowiedniej dokumentacji przez zainteresowane państwa trzecie; działania, które należy podjąć po otrzymaniu tych dokumentów; procedury przeprowadzania odpowiedniej oceny ryzyka; postępowanie z dokumentacją w kontekście poufności i ochrony danych. Jest to konieczne, ponieważ doświadczenie pokazało, że szczegółowo określona procedura umieszczania roślin wysokiego ryzyka w wykazie mogłaby zagwarantować przejrzystość i spójność dla zainteresowanych państw członkowskich, państw trzecich i podmiotów profesjonalnych.
- (20) Zgodnie z art. 44 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) 2016/2031 Komisja określa, w drodze aktów wykonawczych, równoważne wymogi na wniosek danego państwa trzeciego, jeżeli dane państwo trzecie zapewnia, poprzez zastosowanie w ramach kontroli urzędowej jednego lub większej liczby określonych środków, poziom ochrony fitosanitarnej równoważny wymogom szczególnym w odniesieniu do przemieszczania na terytorium Unii danych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów.
- (21) Doświadczenie w stosowaniu tego przepisu pokazuje, że ustanowienie wymogów równoważnych jedynie wymogom szczególnym w odniesieniu do przemieszczania roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów na terytorium Unii nie jest ani odpowiednie, ani możliwe w przypadku, gdy takie wymogi dotyczące przemieszczania nie istnieją. W praktyce są to częste przypadki, w których przepisy unijne dotyczą agrofagów występujących wyłącznie w państwach trzecich, a nie na terytorium Unii, oraz gdy przyjęto jedynie wymogi dotyczące wprowadzania towarów na terytorium Unii.
- (22) Z tego powodu wymagany poziom ochrony fitosanitarnej danego państwa trzeciego powinien być również równoważny mającym zastosowanie wymogom szczególnym w odniesieniu do wprowadzania na terytorium Unii danych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów ze wszystkich lub niektórych państw trzecich.

- (23) Zgodnie z art. 71 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/2031 świadectwo fitosanitarne w rubryce „Deklaracja dodatkowa” określa, który szczegółowy wymóg jest spełniony, w przypadku gdy odpowiedni akt wykonawczy, przyjęty odpowiednio zgodnie z art. 28 ust. 1 i 2, art. 30 ust. 1 i 3, art. 37 ust. 2, art. 41 ust. 2 i 3 oraz art. 54 ust. 2 i 3, dopuszcza kilka opcji takich wymogów. Określenie to obejmuje pełne brzmienie odnośnego wymogu.
- (24) Praktyczne wdrożenie rozporządzenia (UE) 2016/2031 wykazało, że świadectwa fitosanitarne powinny również zawierać odniesienie do wymogów przyjętych na podstawie art. 37 ust. 4 rozporządzenia, a mianowicie do środków mających na celu zapobieganie występowaniu RAN na odnośnych roślinach przeznaczonych do sadzenia, o których mowa w art. 36 lit. f) tego rozporządzenia, w przypadku gdy odpowiedni przepis przewiduje kilka różnych opcji w odniesieniu do takich wymogów. Jest to zgodne z podejściem dotyczącym agrofagów kwarantannowych dla Unii, ponieważ w art. 71 ust. 2 tego rozporządzenia zawarto odniesienie do aktu wykonawczego przyjętego na podstawie art. 41 ust. 2 i 3. Zapewni to również właściwym organom, podmiotom profesjonalnym i państwom trzecim większą jasność i pewność w odniesieniu do stosowania przepisów dotyczących RAN i odnośnych roślin przeznaczonych do sadzenia.
- (25) Z tego powodu art. 71 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/2031 powinien zawierać odniesienie do aktów wykonawczych przyjętych na podstawie art. 37 ust. 4. Ponadto należy usunąć odniesienie do art. 37 ust. 2, ponieważ nie ma ono znaczenia dla treści deklaracji dodatkowej w ramach świadectwa fitosanitarnego.
- (26) Zgodnie z art. 88 rozporządzenia (UE) 2016/2031 paszporty roślin są umieszczane przez dane podmioty profesjonalne na jednostce handlowej danych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów przed ich przemieszczeniem na terytorium Unii zgodnie z art. 79 lub do strefy chronionej lub w niej zgodnie z art. 80 rozporządzenia (UE) 2016/2031. W przypadku gdy takie rośliny, produkty roślinne lub inne przedmioty są przemieszczane w opakowaniu, wiązce lub pojemniku, paszport roślin należy załączyć do tego opakowania, wiązki lub pojemnika.
- (27) Praktyki handlowe oparte na rozporządzeniu (UE) 2016/2031 pokazały, że w niektórych przypadkach nie jest praktycznie wykonalne umieszczenie paszportów roślin na jednostkach handlowych określonych roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów ze względu na ich wielkość, kształt lub inne szczególne cechy lub ze względu na szybkość ich przekazywania między podmiotami profesjonalnymi. Zamiast tego należy zezwolić na przemieszczanie jednostek handlowych tych roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów na terytorium Unii wraz z powiązaniem z nimi paszportem roślin w sposób inny niż w drodze fizycznego umieszczenia takiego paszportu. Wymogi rozporządzenia (UE) 2016/2031 dotyczące wydawania paszportów roślin dla odnośnych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów mają nadal zastosowanie.
- (28) W związku z tym Komisja powinna być uprawniona do przyjęcia aktu delegowanego zezwalającego na przemieszczanie niektórych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów bez paszportu roślin umieszczonego na ich jednostkach handlowych ze względu na ich wielkość, kształt, tempo wymiany handlowej lub inne szczególne cechy, które sprawiają, że takie umieszczenie jest niepraktyczne. Konieczne jest zatem określenie sposobów zapewnienia, aby paszport roślin pozostał w użyciu, pomimo nieumieszczenia go, i nadal odnosił się do odpowiednich roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów, i zagwarantowanie w ten sposób, aby paszport roślin był

zawsze powiązany z danym towarem – za pomocą specjalnego znaku, mikroprocesora, bazy danych lub innych odpowiednich elementów.

- (29) Zgodnie z art. 99 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/2031 Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych uzupełniających to rozporządzenie poprzez określenie elementów, które muszą być zawarte w poświadczeniach urzędowych dotyczących roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów, innych niż drewniane materiały opakowaniowe, wymaganych na mocy mających zastosowanie standardów międzynarodowych. Od czasu przyjęcia rozporządzenia (UE) 2016/2031 nie przyjęto żadnych takich standardów międzynarodowych i żadna organizacja międzynarodowa nie prowadzi obecnie prac przygotowawczych z myślą o opracowaniu takich standardów. W związku z tym i wobec braku takich standardów międzynarodowych nie jest możliwe przyjęcie, na podstawie art. 99 rozporządzenia (UE) 2016/2031, aktu delegowanego określającego niezbędne elementy odpowiednich poświadczeń urzędowych. Ze względu na brak takiego aktu delegowanego wprowadzanie na terytorium Unii odnośnych roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów nie może odbywać się z wykorzystaniem tych poświadczeń urzędowych jako alternatywy dla świadectw fitosanitarnych.
- (30) Ponadto zgodnie z niektórymi aktami wykonawczymi przyjętymi na podstawie dyrektyw Rady 77/93/EWG⁶ i 2000/29/WE⁷, rośliny, produkty roślinne i inne przedmioty, którym towarzyszą poświadczenia urzędowe inne niż świadectwa fitosanitarne, wydawane w kilku państwach trzecich, są nadal wprowadzane na terytorium Unii. Aktami tymi są w szczególności decyzje Komisji 93/365/WE⁸, 93/422/EWG⁹, 93/423/EWG¹⁰ oraz decyzja wykonawcza 2013/780/UE¹¹. Decyzje te zostały przyjęte ze względu na brak odpowiednich standardów międzynarodowych.
- (31) Doświadczenie zgromadzone w wyniku stosowania rozporządzenia (UE) 2016/2031 i tych spośród decyzji, które nadal obowiązują, wskazuje, że te poświadczenia urzędowe zapewniają odpowiednie gwarancje ochrony fitosanitarnej terytorium Unii,

⁶ Dyrektywa Rady 77/93/EWG z dnia 21 grudnia 1976 r. w sprawie środków ochronnych przed wprowadzeniem do państw członkowskich organizmów szkodliwych dla roślin lub produktów roślinnych (Dz.U. L 26 z 31.1.1977, s. 20).

⁷ Dyrektywa Rady 2000/29/WE z dnia 8 maja 2000 r. w sprawie środków ochronnych przed wprowadzaniem do Wspólnoty organizmów szkodliwych dla roślin lub produktów roślinnych i przed ich rozprzestrzenianiem się we Wspólnocie (Dz.U. L 169 z 10.7.2000, s. 1).

⁸ Decyzja Komisji 93/365/WE z dnia 2 czerwca 1993 r. upoważniająca Państwa Członkowskie do ustanowienia odstępstw od niektórych przepisów dyrektywy Rady 77/93/EWG w odniesieniu do drewna iglastego poddanego obróbce cieplnej, pochodzącego z Kanady, oraz ustanawiająca szczegóły systemu wskaźników mającego zastosowanie do drewna poddanego obróbce cieplnej (Dz.U. L 151 z 23.6.1993, s. 38).

⁹ Decyzja Komisji 93/422/EWG z dnia 22 czerwca 1993 r. upoważniająca Państwa Członkowskie do ustanowienia odstępstw od niektórych przepisów dyrektywy Rady 77/93/EWG w odniesieniu do drewna iglastego suszonego w suszarni, pochodzącego z Kanady oraz ustanawiająca szczegóły systemu wskaźników mającego zastosowanie do drewna suszonego w suszarni (Dz.U. L 195 z 4.8.1993, s. 51).

¹⁰ Decyzja Komisji 93/423/WE z dnia 22 czerwca 1993 r. upoważniająca Państwa Członkowskie do ustanowienia odstępstw od niektórych przepisów dyrektywy Rady 77/93/EWG w odniesieniu do drewna iglastego suszonego w suszarni, pochodzącego ze Stanów Zjednoczonych Ameryki, oraz ustanawiająca szczegóły systemu wskaźników mającego zastosowanie do drewna suszonego w suszarni (Dz.U. L 195 z 4.8.1993, s. 55).

¹¹ Decyzja wykonawcza Komisji 2013/780/UE z dnia 18 grudnia 2013 r. ustanawiająca odstępstwo od art. 13 ust. 1 ppkt (ii) dyrektywy Rady 2000/29/WE w odniesieniu do okorowanej tarcicy gatunków *Quercus* L., *Platanus* L. i *Acer saccharum* Marsh. pochodzącej ze Stanów Zjednoczonych Ameryki (Dz.U. L 346 z 20.12.2013, s. 61).

mimo że nigdy nie istniały odpowiednie standardy międzynarodowe. Z tego powodu oraz w celu zapewnienia dalszego stosowania poświadczeń urzędowych na podstawie rozporządzenia (UE) 2016/2031 warunek, zgodnie z którym elementy tego aktu delegowanego muszą być elementami wymaganymi na mocy mających zastosowanie standardów międzynarodowe, należy z art. 99 ust. 1 usunąć.

- (32) Zgodnie z art. 103 rozporządzenia (UE) 2016/2031 Komisja ustanawia elektroniczny system do celów składania powiadomień przez państwa członkowskie. W celu zapewnienia, aby taki elektroniczny system mógł mieć zastosowanie również do składania sprawozdań, takich jak sprawozdania z kontroli występowania agrofagów kwarantannowych dla Unii, agrofagów priorytetowych i agrofagów kwarantannowych dla stref chronionych, należy zmienić zdanie pierwsze tego artykułu, aby uwzględnić również składanie sprawozdań przez państwa członkowskie. Jest to działanie konieczne z punktu widzenia racjonalizacji systemu sprawozdawczości i wzmocnienia procesu cyfryzacji środków fitosanitarnych.
- (33) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) 2016/2031.
- (34) Aby umożliwić państwom trzecim i ich podmiotom profesjonalnym dostosowanie się do nowych przepisów odnoszących się do wydawania świadectw fitosanitarnych dotyczących zgodności z odpowiednimi przepisami w zakresie RAN, zmiana art. 71 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/2031 powinna mieć zastosowanie od dnia... [6 miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia],

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zmiana rozporządzenia (UE) 2016/2031

W rozporządzeniu (UE) 2016/2031 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 18 ust. 6 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Państwa członkowskie przekazują Komisji i pozostałym państwom członkowskim informacje dotyczące obszarów wyznaczonych niezwłocznie po ich ustanowieniu, w tym informacje dotyczące odnośnych agrofagów oraz wprowadzonych odpowiednich środków. Informacje te przekazuje się za pośrednictwem elektronicznego systemu powiadamiania, o którym mowa w art. 103.”;
- 2) art. 22 ust. 3 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Do dnia 30 kwietnia każdego roku państwa członkowskie zgłaszają Komisji i pozostałym państwom członkowskim wyniki kontroli występowania, o których mowa w ust. 1, przeprowadzonych w poprzednim roku kalendarzowym. Sprawozdania te zawierają informacje na temat miejsca, w którym przeprowadzono kontrole występowania, terminów kontroli występowania, agrofagów oraz odnośnych roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów, liczby kontroli i pobranych próbek oraz ustaleń dotyczących każdego odnośnego agrofaga. Sprawozdania te przekazuje się do elektronicznego systemu do celów składania powiadomień i sprawozdań, o których mowa w art. 103, ustanowionego w tym celu przez Komisję.”;
- 3) w art. 23 wprowadza się następujące zmiany:
 - a) ust. 1 akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„Wieloletnie programy kontroli występowania ustanawia się na okres 10 lat, a następnie w razie potrzeby aktualizuje na kolejne dziesięcioletnie okresy. Pierwszy okres upływa z dniem 14 grudnia 2029 r.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Na wniosek Komisji państwa członkowskie powiadamiają o swoich wieloletnich programach kontroli występowania. Powiadomienia te przekazuje się do elektronicznego systemu do celów składania powiadomień i sprawozdań, o którym mowa w art. 103.”;

4) art. 24 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do dnia 30 kwietnia każdego roku państwa członkowskie zgłaszają Komisji i pozostałym państwom członkowskim wyniki kontroli występowania, o których mowa w ust. 1, przeprowadzonych w poprzednim roku kalendarzowym. Zgłoszenia te przekazuje się do elektronicznego systemu do celów składania powiadomień i sprawozdań, o którym mowa w art. 103.”;

5) art. 30 ust. 1 akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„Środki te wykonują, konkretnie dla każdego z odnośnych agrofagów, jeden lub większą liczbę przepisów, o których mowa w art. 28 ust. 1 akapit pierwszy lit. a)–g). Środki te mogą obejmować zakaz występowania danego agrofaga na terytorium Unii lub wymogi dotyczące wprowadzania i przemieszczania na terytorium Unii roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów.”;

6) art. 34 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do dnia 30 kwietnia każdego roku państwa członkowskie powiadamiają Komisję i pozostałe państwa członkowskie o wynikach kontroli występowania, o których mowa w ust. 1, przeprowadzonych w poprzednim roku kalendarzowym. Powiadomienia te przekazuje się do elektronicznego systemu do celów składania powiadomień i sprawozdań, o którym mowa w art. 103.”;

7) w art. 37 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„10. W sytuacji wprowadzenia lub przemieszczania na terytorium Unii roślin przeznaczonych do sadzenia z naruszeniem ust. 1, państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki, o których mowa w art. 66 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2017/625, oraz powiadamiają o tym naruszeniu i tych środkach Komisję i pozostałe państwa członkowskie za pośrednictwem elektronicznego systemu powiadamiania i sprawozdawczości, o którym mowa w art. 103.

Państwa członkowskie powiadamiają o tych środkach również państwo trzecie, z którego rośliny przeznaczone do sadzenia zostały wprowadzone na terytorium Unii.”;

8) w art. 42 ust. 1 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktu delegowanego zgodnie z art. 105, uzupełniającego niniejsze rozporządzenie w drodze określenia procedury umieszczania w wykazie roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów wysokiego ryzyka.

Procedura ta obejmuje wszystkie następujące elementy:

a) przygotowanie odpowiednich dowodów na potrzeby oceny roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów wysokiego ryzyka;

- b) działania, które podejmuje się po otrzymaniu tych dokumentów;
 - c) procedury odpowiedniej oceny;
 - d) postępowanie z dokumentacją w kontekście poufności i ochrony danych.”;
- 9) po art. 42 dodaje się art. 42a w brzmieniu:

„Artykuł 42a

**Tymczasowe odstępstwa od zakazów przewidzianych w art. 40 i 42 oraz od wymogów,
o których mowa w art. 41**

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 40 ust. 1 i art. 41 ust. 1 Komisja może – w drodze aktów wykonawczych – przyjąć tymczasowe odstępstwa od zakazu przewidzianego w art. 40 ust. 1 oraz od wymogów szczególnych i równoważnych, o których mowa w art. 41 ust. 2, dotyczących wprowadzania na terytorium Unii określonych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów pochodzących z co najmniej jednego państwa trzeciego, stwarzających zagrożenie fitosanitarne, które nie zostało jeszcze w pełni ocenione.

Tymi aktami wykonawczymi:

- a) określa się środki tymczasowe dotyczące wprowadzania tych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów na terytorium Unii, zgodnie z zasadami określonymi w sekcji 2 załącznika II; oraz
 - b) zmienia się odpowiednie części aktu wykonawczego, o którym mowa w art. 40 ust. 2 i art. 41 ust. 2, poprzez dodanie odniesienia do odstępstwa dotyczącego odnośnych roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów.
2. Tymczasowe odstępstwa, o których mowa w ust. 1, mogą zostać przyjęte tylko wtedy, gdy spełnione są następujące warunki:
 - a) odnośne państwo trzecie przedłożyło Komisji wniosek zawierający pisemne gwarancje urzędowe dotyczące stosowania na jego terytorium, przed złożeniem wniosku i w momencie składania wniosku, środków niezbędnych do zareagowania na odpowiednie zagrożenie fitosanitarne; oraz
 - b) wstępna ocena wykazała, że te rośliny, produkty roślinne lub inne przedmioty stwarzają zagrożenie, które można ograniczyć do dopuszczalnego poziomu w drodze zastosowania jednego lub większej liczby środków w odniesieniu do tego zagrożenia fitosanitarnego.
 3. Komisja jest uprawniona do przyjęcia, zgodnie z art. 105, aktu delegowanego uzupełniającego niniejsze rozporządzenie w odniesieniu do procedury, która ma być stosowana w celu przyznania tymczasowych odstępstw, o których mowa w ust. 1. Ten akt delegowany obejmuje następujące elementy tej procedury:
 - a) przygotowanie, treść i przedłożenie odpowiedniego wniosku i odpowiedniej dokumentacji przez zainteresowane państwa trzecie;
 - b) działania, które podejmuje się po otrzymaniu tych wniosków i dokumentacji;

- c) postępowanie z wnioskami i dokumentacją w kontekście poufności i ochrony danych.
4. Na zasadzie odstępstwa od art. 42 ust. 2 Komisja może – w drodze aktów wykonawczych – przyjąć tymczasowe odstępstwa od aktów, o których mowa w art. 42 ust. 3, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:
- a) odpowiednie zagrożenie fitosanitarne związane z roślinami, produktami roślinnymi lub innymi przedmiotami wysokiego ryzyka nie zostało jeszcze w pełni ocenione;
 - b) nie przyjęto jeszcze żadnego aktu wykonawczego na podstawie art. 42 ust. 4 w odniesieniu do danych roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów.
- W tych aktach wykonawczych określa się środki tymczasowe, które są niezbędne do ograniczenia odpowiedniego zagrożenia fitosanitarnego do dopuszczalnego poziomu, dotyczące wprowadzania tych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów do Unii.
5. Akty wykonawcze, o których mowa w ust. 1, 2 i 4, przewidują składanie przez dane państwo trzecie rocznych sprawozdań na temat stosowania odpowiednich środków tymczasowych. W przypadku gdy sprawozdanie prowadzi do wniosku, że odnośne zagrożenie nie jest odpowiednio ograniczane za pomocą zgłoszonych środków, akt przewidujący te środki zostaje natychmiast uchylony lub zmieniony stosownie do potrzeb.
6. Okres stosowania aktów wykonawczych, o których mowa w ust. 1, 2 i 4, umożliwia pełną ocenę wszystkich zagrożeń fitosanitarnych i środków zainteresowanych państw trzecich i nie jest dłuższy niż pięć lat.
7. Akty wykonawcze, o których mowa w ust. 1, 2 i 4, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 107 ust. 2.”;
- 10) art. 44 ust. 1 lit. a) otrzymuje brzmienie:
- „a) dane państwo trzecie zapewnia, poprzez zastosowanie w ramach kontroli urzędowej jednego lub większej liczby określonych środków, poziom ochrony fitosanitarnej równoważny wymogom szczególnym w odniesieniu do wprowadzenia lub przemieszczania na terytorium Unii danych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów z innych państw trzecich;”;
- 11) art. 71 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Świadectwo fitosanitarne w rubryce „Deklaracja dodatkowa” określa, który szczegółowy wymóg jest spełniony, w przypadku gdy odpowiedni akt wykonawczy, przyjęty zgodnie z art. 28 ust. 1 i 2, art. 30 ust. 1 i 3, art. 37 ust. 4, art. 41 ust. 2 i 3 oraz art. 54 ust. 2 i 3, dopuszcza kilka różnych opcji takich wymogów. Określenie to obejmuje pełne brzmienie odnośnego wymogu.”;
- 12) w art. 88 dodaje się akapity w brzmieniu:
- „Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktu delegowanego zgodnie z art. 105, uzupełniającego niniejsze rozporządzenie poprzez:
- a) określenie roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów, które – na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego – mogą być przemieszczane na

terytorium Unii z paszportem roślin powiązany z nimi w inny sposób niż fizyczne umieszczenie, ze względu na ich wielkość, kształt lub tempo wymiany handlowej, które sprawiają, że takie umieszczenie jest niemożliwe lub bardzo trudne; oraz

- b) ustanowienie zasad gwarantujących, że dany paszport roślin, choć nie jest umieszczony na odpowiednich roślinach, produktach roślinnych i innych przedmiotach, nadal odnosi się do nich – za pomocą specjalnego znaku, mikroprocesora lub bazy danych.”;

13) art. 99 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 105, uzupełniających niniejsze rozporządzenie poprzez określenie elementów, które muszą być zawarte w poświadczeniach urzędowych dotyczących roślin, produktów roślinnych lub innych przedmiotów, innych niż drewniane materiały opakowaniowe, jako forma dowodu wdrożenia środków przyjętych na podstawie art. 28 ust. 1 lub 2, art. 30 ust. 1 lub 3, art. 41 ust. 2 lub 3, art. 44 lub art. 54 ust. 2 lub 3.”;

14) art. 103 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Komisja ustanawia elektroniczny system do celów składania powiadomień i sprawozdań przez państwa członkowskie.”;

15) art. 104 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Komisja może, w drodze aktów wykonawczych, ustanowić przepisy szczególne dotyczące składania powiadomień, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 2, art. 11, art. 17 ust. 3, art. 18 ust. 6, art. 19 ust. 2, art. 28 ust. 7, art. 29 ust. 3 akapit pierwszy, art. 30 ust. 8, art. 33 ust. 1, art. 37 ust. 10, art. 40 ust. 4, art. 41 ust. 4, art. 46 ust. 4, art. 49 ust. 6, art. 53 ust. 4, art. 54 ust. 4, art. 62 ust. 1, art. 77 ust. 2 oraz art. 95 ust. 5.”.

Artykuł 2

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Art. 1 pkt 11 stosuje się od dnia ... [6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca

W imieniu Rady
Przewodniczący